

Innlegg i Stortinget 12. februar 2007 - Høring – Forvaltningsloven

Finnmark fylkeskommune går inn for forsterka fylkesmodell. Vi har stor tro på framtida og er svært optimistisk. Bildet av Finnmark er i ferd med å endres. Vi forbindes i dag mer og mer med utvikling, industri, petroleumsvirksomhet, kunst og kultur og som et viktig brohode til Russland. Finnmark er altså ikke lenger bare rein på vidda, midnattsol, nordlys og fiskeren i sjarken.

Vi er altså klar til å ta et større ansvar for vår framtid i nord., og vi ønsker større muligheter til å påvirke utviklinga enn vi har i dag.

Vi kjenner Finnmark best – vi er altså full av optimisme – og vi har store forventinger til hva vi skal få av oppgaver. Jeg vil ta for meg to områder: Nordområdepolitikk og kulturpolitikk for å vise hva vi mener med desentralisering av oppgaver og ansvar.

Nordområdepolitikk

Regjeringa sier ikke noe spesielt om overføring av makt og virkemidler når det gjelder nordområdene. Vi har formulert mål for hvilken rolle vi vil at Finnmark skal ha på dette området:

- Finnmark er Norges største og nordligste fylke med grenser mot Finland, Russland og Barentshavet. Finnmarks beliggenhet og internasjonale territorielle betydning er ulik resten av Nord-Norge.
- Finnmarkingen har til alle tider hatt kontakt med omverdenen gjennom handel og eksport. Ett eksempel er pomorhandelen. I dag har vi blikket rettet særlig mot Nordvest-Russland og har i mange år hatt et utstrakt samarbeid over landegrensene. Finnmark innehar en unik kompetanse på nordområdenes utfordringer og muligheter.
- I Finnmark er det en grunnleggende forutsetning å ha fokus på fylkets urfolk – samene. Finnmark er fylket med de største samiske områdene befolkningsmessig. Dette faktum krever en ekstraordinær innsats for å sikre samisk språk, kultur og samfunnsliv for framtida. I de samiske kommunene er det en utrolig optimisme og kreativitet. Urfolk på hele Nordkalotten kan dra nytte av den kunnskapen vi har.
- Vi vil bruke den kunnskapen vi har om Finnmarks fortrinn på en effektiv måte. Lokal og regional kunnskap er en forutsetning for gode politiske vedtak.
- Vi ønsker å bidra til videreutvikling av Norges strategi for nordområdene, og ønsker at fullmakter og klare ansvarsområder overføres fra Utenriksdepartementet til Region Finnmark
- Dersom oppgaver blir for store, er vi klar til å samarbeide med andre

Kulturpolitikk

Vi har en målsetting om 500 arbeidsplasser i kultur innen 2014. Dette er et spennende og sprekt mål. Vi er godt i gang med vår satsing. Festivaler og utstillinger har gitt våre kunstnere pågangsmot og utløst kreativitet.

Fylkeskommunen har altså store ambisjoner innen kulturpolitikken. Vår satsing krever imidlertid at virkemidler blir overført til Region Finnmark. Virkemidlene er i dag svært sentralisert. Staten har hånd om mange virkemidler som med fordel kunne vært forvaltet av et regionalpolitisk folkevalgt organ. Regjeringa går inn for overføring av en del oppgaver, men noen oppgaver er avhengige av at det blir store regioner og noen oppgaver skal vurderes nærmere.

Analyser som er gjort i forbindelse med utarbeidelsen av kulturmeldinga ”Kulturpolitikk fram mot 2014” (St.meld.nr.48 2002-2003) viser at hovedtyngden av pengebruket til kulturformål går til sentrale strøk, og spesielt Osloregionen. Det er også slik at Finnmark henter ut en svært liten andel av Norsk Kulturråd sine tilskudd. Denne skjevfordelinga av penger til kulturformål skyldes flere forhold, blant annet at mange nasjonale kulturinstitusjoner har sitt sete i Oslo.

Så er det også slik at kjennskap og kompetanse om forhold i Finnmark er vesentlig for behandling av søknader, utvikling av samarbeidsprosjekter og initiering av nye prosjekt. Dette gjelder både for Norsk Kulturråd og for andre som forvalter kulturpolitiske virkemidler.

Det regionalt folkevalgte organ trenger handlefrihet og tyngde i kulturpolitiske saker. Konkret ønsker vi at penger og myndighet blir overført til regionalt politisk nivå – for deretter å bli fordelt av et ”kultur-partnerskap” (Kultur-RUP) som administreres av Region Finnmark.

Vi har gjort vårt når det gjelder å tenke nytt og sprekt: Vi har oppretta et investeringsfond/ kultur næringsfond på kr 20 mill. Vi vil at flere og flere i Finnmark skal kunne leve av sine kulturprodukter. Vi har også dratt i gang et prosjekt kalt ” Lønnsom kultur i Finnmark” – det handler om hvordan skape lønnsomhet og om ledelse.

Kort oppsummert:

- Lokalkunnskap er viktig for de beslutninger som skal tas
- Kulturpolitikken er viktig for lokal identitet og følelse av tilhørighet
- Stedsutvikling er nøye knyttet til virkemidlene i kultursektoren
- Den sentrale kulturformidlinga er i dag spredt på flere departementer

Vår visjon er : Finnmark – der drømmer blir virkelighet. Visjonene viser at vi er svært optimistiske. Dersom vi i tillegg til det jeg har nevnt får fisken på land i Finnmark, er vi sikre på at vi går en lys framtid i møte.

Men som sagt : Vi er avhengig av at Stortinget gir oss gode rammevilkår. Legitimitet i befolkningen handler om hvilke oppgaver regionen får. Jo flere viktige oppgaver, jo større interesse for det regionale nivå og for å delta til valg